

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ, UNIVERSITAT
I I RECERCA
B DIRECCIÓ GENERAL
/ PRIMERA INFÀNCIA, INNOVACIÓ
I COMUNITAT EDUCATIVA

CONSELLERIA
SALUT I CONSUM
SERVEI SALUT
ILLES BALEARS

ANAFILAXI

ALERTA
ESCOLAR
BALEAR

SETEMBRE/2026

L' **anafilaxi** és una reacció al·lèrgica sistèmica i greu, de risc vital, que progressa ràpidament i que pot produir la mort.

És la reacció al·lèrgica més greu que pot succeir.

SÍMPTOMES MUCOCUTANIS

SÍMPTOMES RESPIRATORIS

SÍMPTOMES DIGESTIUS

+

SÍMPTOMES CARDIOVASCULARS

L'anafilaxi es produeix quan l'infant o jove té afectació de dos o més òrgans/sistemes. Els símptomes poden ser de diversa gravetat. El quadre més greu s'anomena xoc anafilàctic quan hi ha afectació del sistema cardiovascular.

Pródromos (síntomes predecessors de l'anafilaxi)

- Picor palmopantar
- Picor a les orelles
- Picor al cuir cabellut
- Sensació de mort imminent (nerviosisme)

SÍMPTOMES

Tus

Dificultat respiratòria

Afonia

Dificultat de deglució

Vòmits i dolor abdominal intens

Mareig

Somnolència

CLÍNICA DE L'ANAFILAXI

- Potencialment MORTAL
- Els **signes cutanis** són els més habituals i els que en primer lloc es manifesten, encara que si la progressió és molt ràpida poden no estar presents en els primers moments de la crisi anafilàctica, el que dificulta la detecció de la crisi.
- Freqüència de **signes respiratoris** en edat pediàtrica. Causa de mort en infants.
- No es possible preveure la gravetat final de les reaccions per els símptomes inicials.

Quines són les causes de l'anafilaxi?

ALIMENTS

Causa més freqüent en infants

FÀRMACS (vacunes infantils, medicaments, immunoteràpia)

LÀTEX

PICADURES D'HIMENÒPTERS (abelles, avispes.)

EXERCICI FÍSIC

IDIOPÀTICA

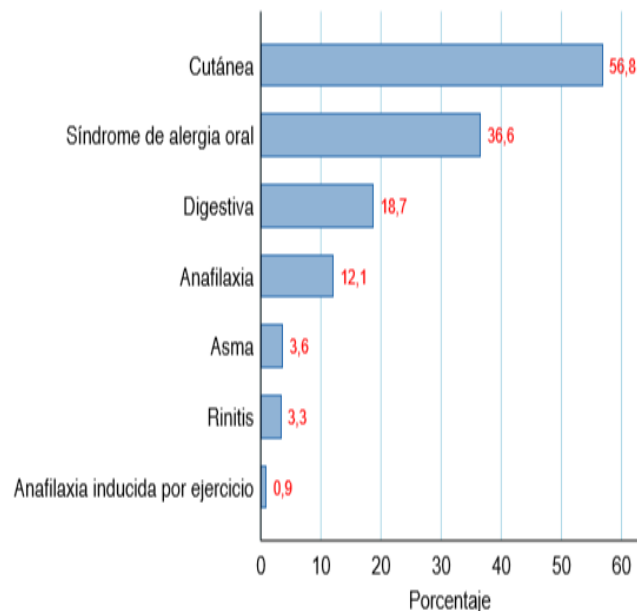
L'AL·LÈRGIA ALIMENTÀRIA

És la causa més freqüent d'anafilaxi en infants. Els aliments que amb més freqüència produeixen al·lèrgia alimentària són: **llet, ous i fruits secs.**

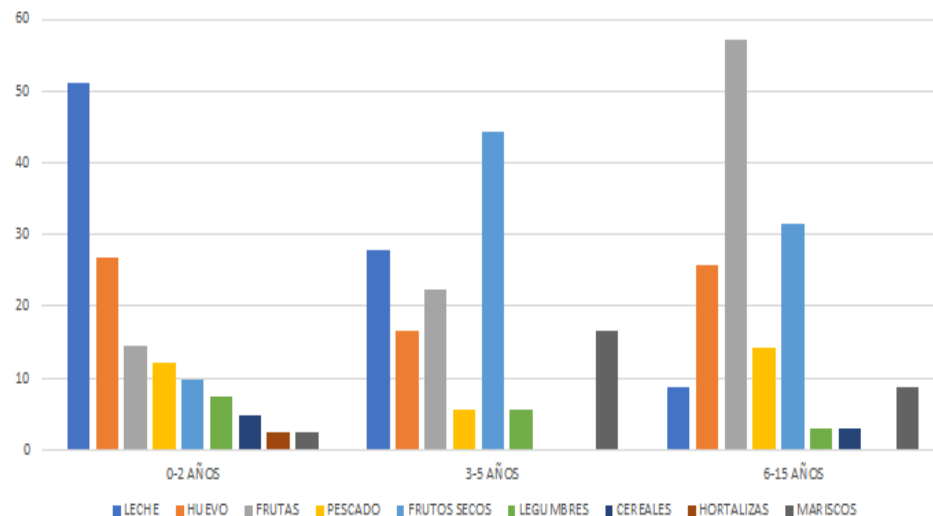
Quan un infant o jove té al·lèrgia alimentària el més comú és que presenti símptomes cutanis com urticària o angioedema.

Forma clínica de presentació de la alergia a los alimentos en Alergológica 2015.

N=325

ALERGIA ALIMENTARIA SEGÚN EDAD

L'AL·LÈRGIA ALIMENTÀRIA

LA REACCIÓ DEL COS APAREIX ENFRONT A LES PROTEÏNES DELS ALIMENTS.

COMPOSICIÓ DELS ALIMENTS

HIDRATS DE CARBONI

Proporcionen energia

- Simples: són d'absorció ràpida.
- Complexes: són d'absorció lenta.

PROTEINES

Treballen en la reparació de teixits i el creixement del cos

GRASES-LÍPIDS

Emmagatzemen energia

Error comú: la lactosa és el sucre (hidrats de carboni) de la llet. No produeix al·lèrgia sinó INTOLERÀNCIA.

Alerta! Si un aliment especifica que no té lactosa, no el pot prendre un infant amb al·lèrgia a les proteïnes de llet de vaca.

DIFERÈNCIES

AL·LÈRGIA ALIMENTÀRIA

Respuesta inapropiada del sistema inmunológico.

Produce síntomas variados desde leves a graves.

Puede ser mortal

Esta producido por las proteínas del alimento

INTOLERÀNCIA ALIMENTÀRIA

No interviene el sistema inmunológico

Produce síntomas variados pero no graves.

No puede ser mortal.

Puede estar producido por otros principios inmediatos

On trobar més informació sobre al·lèrgies?

http://pacientes.seicap.es/es/alergia-a-alimentos_55697

<https://www.aepnaa.org/>

IDENTIFICACIÓ D'INFANTS I JOVES AMB RISC ELEVAT D'ANAFILAXI

- Infants i joves amb al·lèrgia alimentaria i asma
- Infants i joves al·lèrgics als fruits secs
- Infants i joves amb antecedents d'un episodi d'anafilaxi
- Infants i joves amb símptomes després de l'exposició a mínimes quantitats d'aliment. Per exemple després d'una bessada, contacte, o inhalació de l'al·lèrgen.
- Infants i joves amb nivells d'al·lèrgia molt alts

COM ACTUAR A UNA CRISI ANAFILÀCTICA?

Govern de les
Illes Balears

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT UNA ANAFILAXI EN CENTRES EDUCATIS

programa d'atenció immediata

Pla d'actuació del Programa Alerta Escolar

1r PAS: AVALUAR

Afecta 1 òrgan tot sol de forma lleu		VIGILAU	➤ Borradora o faveses, envermelliment, picor a la boca o als llavis.
			➤ Inflor de: llavis, parpelles, mans o d'una altra part del cos.
			➤ Dolor abdominal, nàusees, vòmits o diarrees.
			➤ Picor d'ulls o de nas, esternuts freqüents, mucositat abundant, ulls vermells o llagrimaig.
Afecta 2 o més de 2 òrgans o 1 òrgan de forma greu		EMERGÈNCIA	Opressió a la gargamella, veu ronca o afònica, respiració sorollosa. Sospitar Anafilaxi
			Respiració dificultosa, veu entretallada, tos seca repetitiva, ofec, xiulets, pell o llavis blaus. Sospitar Anafilaxi
			Pal·lidesa, pols dèbil, pèrdua de coneixement, mareig, sensació de mort imminent. Sospitar Anafilaxi

2n PAS: SI SOSPITAU D'ANAFILAXI, AVISAU EL 061 I SEGUIU INSTRUCCIONS

1. NO DEIXEU MAI EL NIN/L'ADOLESCENT TOT SOL. Aviseu perquè una altra persona vagi a buscar l'adrenalina.
2. Telefonau al SAMU 061 (tel. 061) i comunicau que sospita una anafilaxi. Segueixi les instruccions del 061.
3. No dubteu d'administrar-li l'adrenalina (deure de socors) seguint les instruccions del SAMU 061.
4. Crideu els pares o els tutors legals quan pugueu.

Autoinjector tipus ploma	Autoinjector amb botó
1. Agafau la ploma autoinjectable d'adrenalina amb la mà dominant (la que empra per escriure), amb el dit gros al costat del tap de seguretat.	1. Traieu el protector de l'agulla negra tirant fort en la direcció de la fletxa. Això també retira una funda de seguretat de l'agulla, grisa.
2. Amb l'altra mà lleueu el tap de seguretat (groc o blau segons l'adrenalina).	2. Traieu la tapa grisa de seguretat del botó injector vermell.
3. Col·locau l'extrem negre o taronja de l'injector a la part externa de la cuixa i subjectau-lo en angle recte.	3. Recolzeu l'extrem obert contra la part externa de la cuixa. Premeu el botó injector vermell fins que se senti un clic. Mantingueu-lo pressionat 10 segons.
4. Pressionau l'extrem negre o taronja de l'injector enèrgicament fins que sentiu el clic que confirma que ha començat la injecció. Manteniu-lo pressionat 10 segons.	4. Fels un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.
5. Fels un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.	5. Per cobrir l'agulla, doneu la volta al protector negre de l'agulla i pressioneu l'extrem ample contra l'extrem obert de l'autoinjector.

Lloc on es troba l'adrenalina.....

Aparició de símptomes, observar i tractar. Tipus:

1. VIGILAR: símptomes que es poden tractar amb antihistamínics.
2. EMERGÈNCIA: símptomes que requereixen injectar ADRENALINA.

COM ACTUAR A UNA CRISI ANAFILÀCTICA?

Protocol d'actuació del Programa Alerta Escolar

1r PAS: AVALUAR I TRACTAR

L'especialista ha d'omplir aquest full

Borradura o favasses, envermelliment, picor a la boca o als llavis.

Inflor de: llavis, parpelles, mans o d'una altra part del cos.

Dolor abdominal, nàusees, vòmits o diarrees.

Picor d'ulls o de nas, esternuts freqüents, mucositat abundant, ulls vermells o llagrimaig.

Administrar
ANTIHISTAMÍNICS

Síntomes que afecten a un sol òrgan. No és urgent, però ALERTA > vigilar. S'han d'administrar antihistamínics.

En cas de dubte, cridar al 061.

COM ACTUAR A UNA CRISI ANAFILÀCTICA?

Protocol d'actuació del Programa Alerta Escolar

Afecta 2 o més de 2 òrgans.

EMERGÈNCIA

- 5 Opressió a la gargamella, veu ronca o afònica, tos repetitiva.
ADMINISTRAU ADRENALINA AUTOINJECTABLE: 0,15/150-0,30/300
- 6 Respiració dificultosa, veu entretallada, tos seca repetitiva, ofec, xiulets, pell o llavis blaus.
ADMINISTRAU ADRENALINA AUTOINJECTABLE: 0,15/150-0,30/300
- 7 Pal·lidesa, pols dèbil, pèrdua de coneixement, mareig, sensació de mort imminent.
ADMINISTRAU ADRENALINA AUTOINJECTABLE: 0,15/150-0,30/300

2n PAS: SI SOSPITAU D'ANAFILÀXIA, AVISAU EL 061 I SEGUIU INSTRUCCIONS

1. NO DEIXEU MAI EL NIN/L'ADOLESCENT TOT SOL.
2. Telefonau a Urgències (Tel.: 061) i comunicau que es tracta d'una anafilaxi.
3. Cridau els pares o els tutors legals.
4. Encara que no pugueu contactar amb els pares o amb el representant legal, no dubteu d'administrar-li la medicació (deure de socors) seguint les instruccions del 061.

Autoinjector tipus ploma

1. Agafau la ploma autoinjectable d'adrenalina amb la mà dominant (la que empra per escriure), amb el dit gros al costat del tap de seguretat.

2. Amb l'altra mà llevau el tap de seguretat (groc o blau segons l'adrenalina).

3. Col·locau l'extrem negre o taronja de l'injector a la part externa de la cuixa i subjectau-lo en angle recte.

4. Pressionau l'extrem negre o taronja de l'injector enèrgicament ns que sentiu el clic que comença la injecció. Manteniu-lo pressionat 10 segons.

5. Feis un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.

Autoinjector amb botó

1. Traieu el protector de l'agulla negra tirant fort en la direcció de la fletxa. Això també retira una funda de seguretat de l'agulla, grisa.

2. Traieu la tapa grisa de seguretat del botó injector vermell.

3. Recolzeu l'extrem obert contra la part externa de la cuixa. Premeu el botó injector vermell fins que se senti un clic. Mantingueu-lo pressionat 10 segons.

4. Feis un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.

5. Per cobrir l'agulla, doneu la volta al protector negre de l'agulla i pressioneu l'extrem ample contra l'extrem

Síntomes
d'EMERGÈNCIA
vital

URGENT!

1r PAS: AVALUAR

Afecta 1 òrgan tot sol de forma lleu		VIGILAU	➤ Borradura o favasses, envermelliment, picor a la boca o als llavis.
			➤ Inflor de: llavis, parpelles, mans o d'una altra part del cos.
			➤ Dolor abdominal, nàusees, vòmits o diarrees.
			➤ Picor d'ulls o de nas, esternuts freqüents, mucositat abundant, ulls vermells o llagimeig.
Afecta 2 o més de 2 òrgans o 1 òrgan de forma greu		EMERGÈNCIA	Opressió a la gargamella, veu ronca o afònica, respiració sorollosa. Sospitar Anafilaxi
			Respiració dificultosa, veu entretallada, tos seca repetitiva, ofec, xiulets, pell o llavis blaus. Sospitar Anafilaxi
			Pal·lidesa, pols dèbil, pèrdua de coneixement, mareig, sensació de mort imminent. Sospitar Anafilaxi

2n PAS: SI SOSPITAU D'ANAFILAXI, AVISAU EL 061 I SEGUIU INSTRUCCIONS

1. NO DEIXEU MAI EL NIN/L'ADOLESCENT TOT SOL. Aviseu perquè una altra persona vagi a buscar l'adrenalina.
2. Telefonau al SAMU 061 (tel. 061) i comuniquau que sospita una anafilaxi. Segueixi les instruccions del 061.
3. No dubteu d'administrar-li l'adrenalina (deure de socors) seguint les instruccions del SAMU 061.
4. Crideu els pares o els tutors legals quan pugueu.

Autoinjector tipus ploma

1. Agafau la ploma autoinjectable d'adrenalina amb la mà dominant (la que empra per escriure), amb el dit gros al costat del tap de seguretat.
2. Amb l'altra mà llevau el tap de seguretat (groc o blau segons l'adrenalina).
3. Col·locau l'extrem negre o taronja de l'injector a la part externa de la cuixa i subjectau-lo en angle recte.
4. Pressionau l'extrem negre o taronja de l'injector enèrgicament fins que sentiu el clic que confirma que ha començat la injecció. Manteniu-lo pressionat 10 segons.
5. Feis un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.

Autoinjector amb botó

1. Traieu el protector de l'agulla negra tirant fort en la direcció de la fletxa. Això també retira una funda de seguretat de l'agulla, grisa.
2. Traieu la tapa grisa de seguretat del botó injectador vermell.
3. Recolzeu l'extrem obert contra la part externa de la cuixa. Premeu el botó injectador vermell fins que se senti un clic. Mantingueu-lo pressionat 10 segons.
4. Feis un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.
5. Per cobrir l'agulla, doneu la volta al protector negre de l'agulla i pressioneu l'extrem ample contra l'extrem obert de l'autoinjector.

Lloc on es troba l'adrenalina.....

PLA D'ACTUACIÓ CRISI ANAFILÀCTICA Pla d'actuació del Programa Alerta Escolar

Demandar ajuda. Cridar al 061. No deixar l'alumne sol.

Eliminar l'exposició a l'al·lergen si és possible.
Tombar l'alumne amb els peus elevats.

Administrar la medicació: ADRENALINA ràpidament, seguint les pautes del 061 i del pla d'actuació.

PLA D'ACTUACIÓ CRISI ANAFILÀCTICA Pla d'actuació del Programa Alerta Escolar

NO existeixen
contraindicacions en el
seu ús amb un infant
amb anafilaxi

L'administració precoç
està associada a un
millor pronòstic

La resta de medicacions
s'han de considerar
secundàries

No trigueu en
l'administració de
l'adrenalina per la
cridada al 061

CAUSES DE FRACÀS DE L'ADRENALINA

Administració tardia

Dosis inadequada

Via d'administració inapropiada

Producte caducat

Malaltia oculta (asma mal controlat, malaltia cardiovascular, masticotisosi)

EFFECTES ADVERSOS DE L'ADRENALINA

Agitació

Ansietat

Mal de cap

Mareig

Palpitacions

Pal·lidesa

Temblor

ADRENALINA: AUTOINJECTORS

ALTELLUS: 0,15 y 0,30 mgr

JEXT: 150 y 300 micrograms

ANAPEN: 0,15 y 0,30 mgr.

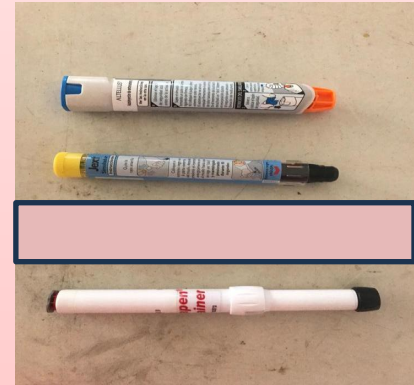
DOSIS

Nins de menys de 25 kg: 150 micrograms= 0,15mg

Nins i adults de més de 25 kg: 300 micrograms= 0,30mg

Consideracions dels autoinjectors:

- No refrigerar ni congelar.
- No tenen problemes amb temperatura, però evitar l'exposició directa al sol.
- Agulla protegida després de l'administració, menys Anapen.
- Revisar la caducitat.

ADRENALINA: AUTOINYECTORS

Ús d'adrenalina autoinjectable

Agafau l'adrenalina amb la mà dominant i no la canvieu de mà.
Seguiu les passes següents.

www.seicap.es

Altellus (150, 300):

1. Llevau la tapa blava.
2. Recolzau la part taronja a la cuixa i pressioneu fins que sentiu un clic.

Video: <http://www.youtube.com/watch?v=1Jn dtEff-tw>

Anapen (150, 300):

1. Llevau la tapa negra.
2. Llevau la tapa grisa.
3. Recolzau la part buida a la cuixa.
4. Pitjau el botó vermell fins que sentiu un clic

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=nXt7TjVoJvc>

Jext (150, 300):

1. Llevau la tapa groga.
2. Recolzau la part negra a la cuixa i pressioneu fins que sentiu un clic

Video: <http://www.youtube.com/watch?v=MhFnwz3PEHo>

Una vegada sentiu el clic, manteniu l'injector pressionat 5-10 segons i després feis un massatge 10 segons.

ADRENALINA: AUTOINYECTORS

1

Mà dominant

2

Llevar tap groc

3

4

No tocar part negra,
PUNXA!

Mantenir 10 segons

5

Massatge

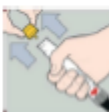
6

Autoinjector tipus ploma

1. Agafau la ploma autoinjectable d'adrenalina amb la mà dominant (la que empra per escriure), amb el dit gros al costat del tap de seguretat.

2. Amb l'altra mà llevau el tap de seguretat (groc o blau segons l'adrenalina).

3. Col·locau l'extrem negre o taronja de l'injector a la part externa de la cuixa i subjectau-lo en angle recte.

4. Pressionau l'extrem negre o taronja de l'injector enèrgicament fins que sentiu el clic que confirma que ha començat la injecció. Manteniu-lo pressionat 10 segons.

5. Feis un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.

Autoinjector amb botó

1. Traieu el protector de l'agulla negre tirant fort en la direcció de la fletxa. Això també retira una funda de seguretat de l'agulla, grisa.

2. Traieu la tapa grisa de seguretat del botó injector vermell.

3. Recolzeu l'extrem obert contra la part externa de la cuixa. Premeu el botó injector vermell fins que se senti un clic. Mantingueu-lo pressionat 10 segons.

4. Feis un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.

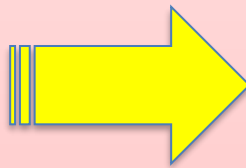

5. Per cobrir l'agulla, doneu la volta al protector negre de l'agulla i pressioneu l'extrem ample contra l'extrem obert de l'autoinjector.

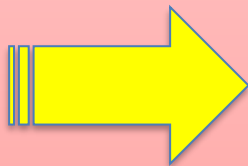

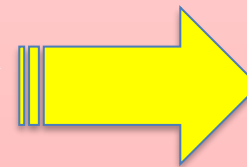
AUTOINJECTORS: ERRORS

NO LLEVAR EL TAP.

**SUBJECTAR L'AUTOINJECTOR PER LA
PART DE L'AGULLA.
L'agulla surt per la part negra.**

**UTILITZAR
AUTOINJECTORS
CADUCATS.**

AUTOINJECTORS: RECOMANACIONS

**TENIR A L'ABAST SEMPRE DOS
INJECTORS.**

**UNA ÚNICA DOSI POT
SER INSUFICIENT!**

Per què?

Risc d'ús inadequat de l'injector.

Retard en l'arribada de l'assistència sanitària.

Dosi insuficient.

Error en la resposta a l'adrenalina.

Servei de Salut

Conselleria d'Educació i Universitats

Secretaria Autonòmica
de Desenvolupament Educatiu

Servei de Salut

Instrucció conjunta entre la Conselleria de Salut i la Conselleria d'Educació i Universitats per la qual s'estableix el procediment d'actuació davant els casos d'anafilaxi en els centres educatius públics de les Illes Balears

Por qué se aprueba

Para dar un paso más, en hacer de los centros educativos entornos seguros, respuesta rápida y estructurada a las emergencias con riesgo vital, fortaleciendo la colaboración con los recursos sanitarios.

10–18 %

de las reacciones anafilácticas
ocurren en centros educativos

60 %

de las reacciones anafilácticas
son por alergia alimentaria

4-8 %

de los alumnos tienen una
alergia alimentaria

25 %

de las anafilaxias pueden aparecer sin
antecedentes de riesgo conocidos

3.523 (2,2%)

Alumnos registrados en el Programa
Alerta Escolar con riesgo de anafilaxia
en el curso 2025/26

Idea central:

No basta con identificar al alumnado con alergia y riesgo de anafilaxia conocida incluidos ya en el programa de Alerta Escolar : cada centro debe estar preparado para actuar también ante cualquier episodio de anafilaxia, incluidos los casos que puede presentarse sin estar identificados.

Fuente: instrucción adjunta. Resumen operativo no sustitutivo del protocolo completo.

Objeto y ámbito de aplicación

Centros educativos **públicos** no universitarios de las Illes Balears.

Procedimiento de detección y atención inmediata de la anafilaxia.

Aplicable a:

- Educación infantil.
- Educación primaria
- ESO
- Bachillerato
- Formación profesional
- Centros de Educación especial
- CEPAs
- Campos de aprendizaje

Fuente: instrucción adjunta. Resumen operativo no sustitutivo del protocolo completo.

Contenido del procedimiento de actuación:

Procedimiento de detección y atención inmediata de la anafilaxia.

- **Protocolo** de actuación:
 - Reconocimiento de la anafilaxia
 - Activación Servicios Emergencias médicas (061)
 - Procedimiento de intervención inmediata.
- **Formación** personal centro educativo.
- **Dotación** de adrenalina autoinyectable de centro educativo.
- **Ubicación**, almacenamiento, conservación de adrenalina autoinyectable.
- **Gestión** de medicación: suministro y reposición (logístico) y control.
- Sistema **registro, y revisión**.
- **Información** y colaboración con familias.
-
-

Fuente: instrucción adjunta. Resumen operativo no sustitutivo del protocolo completo.

Protocolo de actuación ante sospecha de anafilaxia

Secuencia mínima que debe conocerse y practicarse.

- 1 Sospechar una reacción anafiláctica.
- 2 Avisar al SAMU 061 y seguir sus instrucciones
- 3 Pedir ayuda, otra persona va a buscar el autoinyector de adrenalina
- 4 Administrar adrenalina autoinyectable según las indicaciones del 0
- 5 Permanecer con el alumno hasta llegada del 061
- 6 Informar a la familia cuando sea posible

Fuente: instrucción adjunta. Resumen operativo no sustitutivo del protocolo completo.

Govern de les Illes Balears

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT UNA ANAFILAXI EN CENTRES EDUCATIS

ALERTA ESCOLAR BALEAR
programa d'atenció immediata

1r PAS: AVALUAR

1

2

3

4

Afecta 1 òrgan tot sol de forma lleu

VIGILAU

5

6

7

Afecta 2 o més de 2 òrgans o 1 òrgan de forma greu

EMERGÈNCIA

2n PAS: SI SOSPITAU D'ANAFILAXI, AVISAU EL 061 I SEGUIU INSTRUCCIONS

1. NO DEIXEU MAI EL NIN/L'ADOLESCENT TOT SOL. Aviseu perquè una altra persona vagi a buscar l'adrenalina.

2. Telefonau al SAMU 061 (tel. 061) i comuniqueu que sospita una anafilaxi. Segueixi les instruccions del 061.

3. No dubteu d'administrar-li l'adrenalina (deure de socors) seguint les instruccions del SAMU 061.

4. Crideu els pares o els tutors legals quan pugueu.

Autoinyector tipus ploma

1.

2.

3.

4.

5.

Autoinyector amb botó

1.

2.

3.

4.

5.

Lloc on es troba l'adrenalina.....

Instrucción conjunta Salud-Educación | Anafilaxia en centros educativos públicos

Dotación de adrenalina autoinyectable

Dotación institucional mínima por centro educativo.

La Conselleria de Salut, a través del Servei de Salut, asume la adquisición de los autoinyectores destinados a los centros y los pone a disposición de los centros educativos en el Centro de Salud de referencia.

0,15 mg

2 dispositivos

si hay alumnado de infantil o de 1.º,
2.º y 3.º de primaria

0,3 mg

2 dispositivos

si hay alumnado desde 4.º de
primaria en adelante

La disponibilidad no depende de la aportación individual de las familias

+

Las familias de los niños del programa Aleta Escolar seguirán aportando sus adrenalinas

Fuente: instrucción adjunta. Resumen operativo no sustitutivo del protocolo completo.

Ubicación, conservación, custodia y reposición

La medicación debe estar accesible en lugar conocido (ej. Botiquín) de forma permanente y controlada.

- **Ubicación señalizada, accesible e inmediata.**
- Conservar por debajo de 25–30 °C.
- No refrigerar ni congelar.
- Proteger de la luz y controlar caducidad.
- Registrar dosis, caducidades, incidencias y responsables.

Circuito de reposición

- 1 **Uso o caducidad detectada**
- 2 **Solicitud a través de la Comisión de Salud al CS de referencia**
- 3 **Coordinación con referente del centro de salud**
- 4 **Actualización de ficha de control**

Fuente: instrucción adjunta. Resumen operativo no sustitutivo del protocolo completo.

Formación:

El procedimiento debe ser conocido, se debe hacer formación y difusión.

Formación

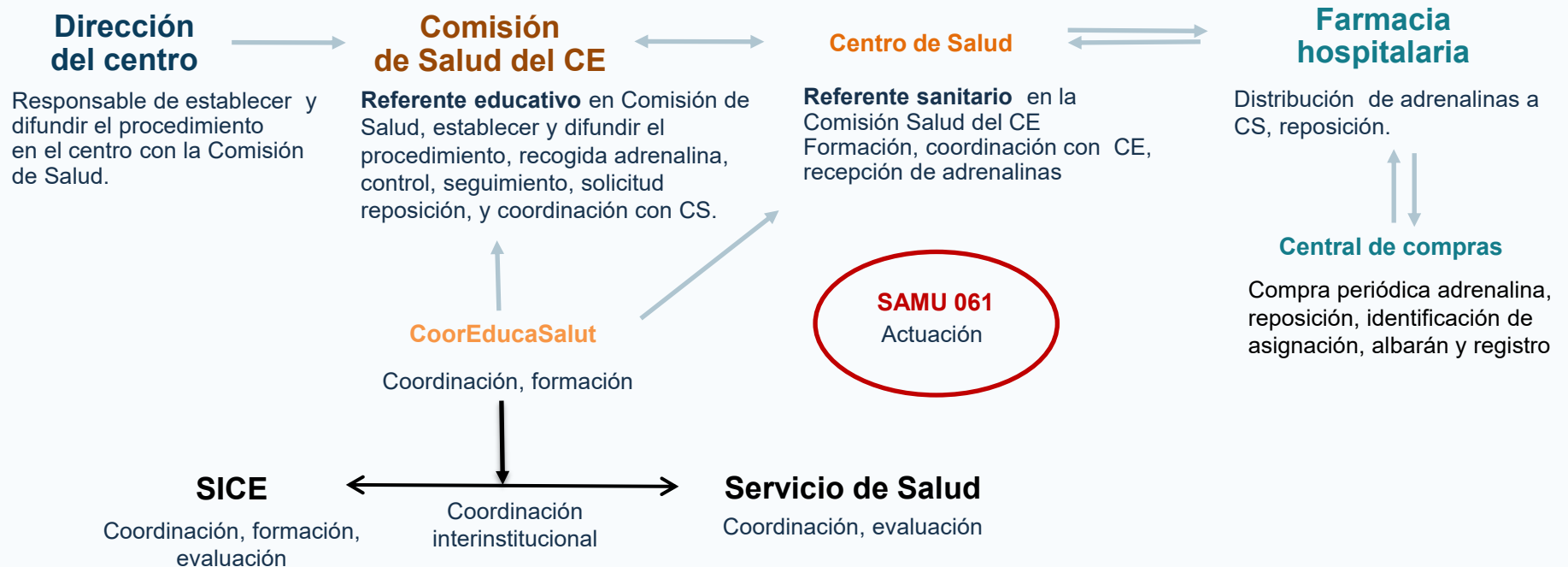
- Inicial y presencial, al inicio del curso 2026/27 a todos los referentes de educación designados por la Comisión de Salud del Centro de todos los centros educativos. Mallorca días 21,22,23, 28 y 30 de septiembre.sala de actos Conselleria de Educación. Menorca zona Mahón 23 de septiembre hospital Mateu Orfila 8:30 y Ciudadela 24 septiembre CS Canal Salat a las 17:30, en Ibiza 3 y 7 de septiembre y el 9 en Formentera.
- Continuada dentro del programa de formación Alerta Escolar Balear.
- Impartida por personal sanitario de los centros de salud de referencia en el centro educativo, en el marco de la formación de Alerta Escolar.
- La formación incluye al menos la detección de los síntomas de sospecha, el protocolo de actuación, la formación sobre el uso de los autoinyectores de adrenalina, y los procedimientos de gestión de la medicación (recepción, ubicación, almacenamiento, reposición y registro).

El protocolo de actuación debe estar accesible en los espacios de mayor riesgo y ser difundido a todo el personal del centro.

Fuente: instrucción conjunta. Resumen operativo no sustitutivo del protocolo completo.

Responsabilidades clave

Responsabilidades en el procedimiento de los principales organismos intervinientes.

Fuente: instrucción adjunta. Resumen operativo no sustitutivo del protocolo completo.

Registro y comunicación con el 061

La lista de comprobación ayuda a no omitir información crítica.

Comunicar al 061:

- “Posible anafilaxia en centro educativo”.
- Centro, dirección exacta, municipio y punto de acceso.
- Edad y, si es necesario, peso aproximado.
- Síntomas, evolución y hora de inicio.
- Alergia previa o exposición probable.
- Adrenalina administrada y hora exacta.

Después del incidente:

- Mantener comunicación hasta que el 061 lo indique.
- Designar recepción para el equipo de emergencias.
- Informar a la familia sin retrasar la actuación urgente.
- Cumplimentar el registro interno posterior.

Fuente: instrucción adjunta. Resumen operativo no sustitutivo del protocolo completo.

Aplicación durante el curso 2026–2027

La implantación efectiva se realizará cuando la medicación esté disponible en el centro educativo y formación se haya realizado (1º trimestre del curso 2026-27)

Ideas para recordar:

- Es una instrucción organizativa y operativa.
- Cada centro debe adaptar el procedimiento a su centro conocido y accesible.
- El procedimiento en cada centro debe ser conocido y accesible.
- La adrenalina autoinyectable es dotación institucional del centro.
- Conocer la ubicación de la adrenalina es fundamental.
- El 061 se activará de forma inmediata ante la sospecha y se seguirán sus instrucciones.
- Se administrará la adrenalina autoinyectable siguiendo el protocolo y las indicaciones del 061.
- La gestión de la medicación es responsabilidad del centro educativo.
- El programa de Alerta Escolar Balear se mantiene y se desarrolla con la nueva instrucción.

Fuente: instrucción adjunta. Resumen operativo no sustitutivo del protocolo completo.

Resumen final

Formación
Preparación
Reconocimiento
Actuación
Registro

ANNEX IV

Protocol d'actuació davant d'una anafilaxi en centres educatius

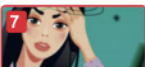

Govern de les
Illes Balears

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT UNA ANAFILAXI EN CENTRES EDUCATIUS

**ALERTA
ESCOLAR
BALEAR**
programa d'atenció immediata

1r PAS: AVALUAR

Afecta 1 òrgan tot sol de forma lleu		VIGILAU	» Borradora o favasses, envermelliment, picor a la boca o als llavis.
			» Inflor de: llavis, parpelles, mans o d'una altra part del cos.
			» Dolor abdominal, nàusees, vòmits o diarrees.
			» Picor d'ulls o de nas, esternuts freqüents, mucositat abundant, ulls vermells o llagrimeig.
Afecta 2 o més de 2 òrgans o 1 òrgan de forma greu		EMERGÈNCIA	Opressió a la gargamella, veu ronca o afònica, respiració sorollosa. Sospitar Anafilaxi
			Respiració dificultosa, veu entretallada, tos seca repetitiva, ofec, xiulets, pell o llavis blaus. Sospitar Anafilaxi
			Pal·lidesa, pols dèbil, pèrdua de coneixement, mareig, sensació de mort imminent. Sospitar Anafilaxi

2n PAS: SI SOSPITAU D'ANAFILAXI, AVISAU EL 061 I SEGUIU INSTRUCCIONS

1. NO DEIXEU MAI EL NIN/L'ADOLESCENT TOT SOL. Aviseu perquè una altra persona vagi a buscar l'adrenalina.
2. Telefonau al SAMU 061 (tel. 061) i comunicau que sospita una anafilaxi. Segueixi les instruccions del 061.
3. No dubteu d'administrar-li l'adrenalina (deure de socors) seguint les instruccions del SAMU 061.
4. Crideu els pares o els tutors legals quan pugueu.

Autoinjector tipus ploma

1. Agafau la ploma autoinjectable d'adrenalina amb la mà dominant (la que empra per escriure), amb el dit gros al costat del tap de seguretat.

2. Amb l'altra mà llevau el tap de seguretat (groc o blau segons l'adrenalina).

3. Col·locau l'extrem negre o taronja de l'injector a la part externa de la cuixa i subjectau-lo en angle recte.

4. Pressionau l'extrem negre o taronja de l'injector enèrgicament fins que sentiu el clic que confirma que ha començat la injecció. Manteniu-lo pressionat 10 segons.

5. Feis un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.

Autoinjector amb botó

1. Traieu el protector de l'agulla negra tirant fort en la direcció de la fletxa. Això també retira una funda de seguretat de l'agulla, grisa.

2. Traieu la tapa grisa de seguretat del botó injector vermell.

3. Recolzeu l'extrem obert contra la part externa de la cuixa. Premeu el botó injector vermell fins que se senti un clic. Mantingueu-lo pressionat 10 segons.

4. Feis un massatge a la zona d'injecció durant 10 segons.

5. Per cobrir l'agulla, doneu la volta al protector negre de l'agulla i pressioneu l'extrem ample contra l'extrem obert de l'autoinjector.

Lloc on es troba l'adrenalina.....

ANNEX I**Llista de comprovació de comunicació amb el 061 en cas de sospita d'anafilaxi**

<i>Verificació</i>	<i>Actuació</i>
☐	S'ha telefonat al 061 i s'ha indicat: «possible anafilaxi en centre educatiu».
☐	S'ha facilitat el nom del centre, l'adreça exacta, municipi i punt d'accés recomanat.
☐	S'ha indicat el nom i el telèfon de la persona que fa la trucada i la seva formació en el protocol d'anafilaxi.
☐	S'ha comunicat l'edat aproximada de l'alumne i, si és necessari, el pes aproximat.
☐	S'han descrit els símptomes: dificultat respiratòria, inflor, urticària, mareig, pèrdua de consciència o altres i si la seva evolució és ràpida i progressiva.
☐	S'ha informat de l'hora d'inici dels símptomes.
☐	S'ha indicat si consta al·lèrgia prèvia.
☐	S'ha indicat si consta ingesta del possible al·lèrgen o picada de vespa o abella, en els minuts o hores prèvies.
☐	S'ha informat si s'ha administrat adrenalina autoinjectable i l'hora exacta.
☐	S'ha enviat una altra persona a cercar l'adrenalina injectable perquè la traslladi al lloc on es troba la persona afectada.
☐	S'ha indicat l'estat actual: conscient/inconscient, respiració normal/difícil, evolució.
☐	S'han seguit les instruccions del SAMU061 i no s'ha interromput la comunicació fins que ho ha indicat el personal sanitari.
☐	S'ha designat una persona per rebre l'equip d'emergències a l'entrada del centre.
☐	S'ha romàs amb l'alumne fins a l'arribada del SAMU 061.
☐	S'ha informat la família o els representants legals, sense retardar l'actuació urgent.
☐	S'ha emplenat el registre intern posterior a l'incident.

ANNEX III**Fitxa mínima de control de la medicació d'emergència**

Illa	
Adreça	
Codi postal	
Nom del Centre educatiu	
Ubicació exacta de la medicació	
Persona responsable	
Suplent	
Nombre de dosis de 0,15 mg	
Nombre de dosis de 0,3 mg	
Data de caducitat de cadascuna de les adrenalines autoinjectables	
Incidències detectades	
Signatura de la direcció del Centre	Signatura del Servei de Salut

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ, UNIVERSITAT
I I RECERCA
B DIRECCIÓ GENERAL
/ PRIMERA INFÀNCIA, INNOVACIÓ
I COMUNITAT EDUCATIVA

CONSELLERIA
SALUT I CONSUM
SERVEI SALUT
ILLES BALEARS

ALERTA
ESCOLAR
BALEAR

programa d'atenció immediata

Gràcies per la vostra atenció!

**Podeu trobar informació i materials a la pàgina web del
Servei d'Inclusió per a la comunitat educativa.**